

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ

CİLT: XII

MART 1996

Sayı: 34

YENİDEN DOĞAN TÜRKİYE'NİN SEMBOLÜ ATATÜRK Prof. Dr. OSMANOKUN İBRAİMOV *

Bir devlet ve siyaset adamı olarak Mustafa Kemal Atatürk'ün büyüklüğü ve süreklilik arz eden kıymeti; medeni, demokratik ve değerli belli başlı noktaların hazırlanması süreci ve Türkiye'nin gelişiminin yeni bir tarihi emsalinin aranmasıyla sıkı bir şekilde bağlantılıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin güçlü ve gelişmiş demokratik ülkeler topluluğuna hızlı ve dinamik bir şekilde dahil olması düşüncesi; Onun kuvvetli idrakine tamamıyla hakim oldu, onun reformist azminde yoğunlaştı ve nihayet bütün Türk milletini yeniden diriltti.

Atatürk bütün Türk dünyasında tanınan bir liderdir. Onun kişiliğinin bütün derinliğini, günümüzdeki Türkçe konuşan milletlere vereceği tarihi dersleri anlamak daha da önemlidir. Atatürk'ün dersleri özellikle bugün oldukça günceldir. Çünkü Atatürk'ün yolu, Türkiye'nin yolu, biz eski SSCB halklarının bugün yeniden geçmek zorunda olduğu yoldur.

Bu ve diğer sorular bugün Türk dünyasının bütün liderlerini endişelendirmekte, hatta korkutmaktadır. Bahis konusu vesileyle, çağdaş Türkiye'nin tarihi yolu, onun kurucusu Atatürk'ün yolu muhteşem bir ilgi uyandırmaktadır.

Global tarihi gelişim seyrinin derin anlayışı Atatürk'ü ayırdetmektedir. Osmanlı İmparatorluğu örneğinde olduğu gibi SSCB'nin muhtemel dağılmasını ve dünya haritasında yeni bağımsız Türk devletlerinin meydana geleceğini tahmin etmesi isabettir.

* Kırgızistan Cumhuriyeti eski Başbakan Yardımcısı; Yeni Delhi Büyükelçisi

Şimdi dünyada putları yıkmak, herşeyden önce de son Sovyet boşluğu için oldukça karakteristik olan otoriteleri çiğnemek modadır. Önceki sistemin siyasi ve ekonomik belli başlı noktaları yeniden gözden geçirilerek derin süreçler devam ediyor. Atatürk'ün kişiliği, onun siyasi mirası da son zamanlarda Türkiye'nin içerisindeki bir takım dini siyasi hareketler tarafından eleştirilmekten kurtulamadı. Bu gibi aşırılıklar oldukça tehlikelidir ve önceden söylenemeyecek sonuçlar verebilir. Ancak, hem ölümünden sonra onu azizleştirme politikası, hem de en iyi fikirlerinin dogma haline getirilmesi daha az tehlikeli değildir. Bunu Sovyetler Birliği tarihi ispatlamıştır.

Lenin ve Stalin'in ülküleştirilmesi, Sovyet halkları için sonuçlarına bu günlerde katlanılan gerçek bir trajediye dönüşmüştür. Tabii ki tarihi paralelliklerin her zaman sathiliği vardır. Bundan dolayı, buna tamamıyla gönül verilmemelidir. Fakat Atatürk'ün kişiliği, faydalarının ölçüsü ve çağdaş Türkiye'nin kurucusu olarak üstün siyasi faaliyetlerinin sonuçları, belirli bir mukayeseye tutulması zor olacak kadar etkileyicidir.

Mustafa Kemal Atatürk, Cavaharlal Neru ve Şarl De Gol gibilerle, aynı muhteşem safta bulunmaktadır. O, yeni Türkiye'nin sönmez bir sembolüdür.

Denilebilirki Atatürk, bütün Türk dünyası ölçeğinde düşünen ilk siyaset adamıdır. Böyle olmasına rağmen, hiçbir zaman diğer kan kardeşleri konusunda kibirlilik, nezaketsizlik, dahası da belagatlı Pantürkizm içeren tek bir söze izin vermemesi de şaşırtıcıdır.

O, en yüksek derecede özgün bir insandı. Zira dogmatizm müptelası olmadı, sonsuz bir şekilde Türkiye'yi, kendi milletinin dilini, kültürünü ve tarihini sevdi.

O kendi milletine, hayalci olmayan, seven bir insan gözüyle akli selim bir şekilde baktı. Bundan dolayı da yüksek derecede özgür, güçlü ve azimli oldu ve muhteşem başarılarla erişti. Buna en büyük şahitliği, bugün gördüğümüz ve bildiğimiz Türkiye yapmaktadır.